

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth
DYDDIAD	29/06/2021
PWNC	Datganiad y Cyngor ynghylch Amrywiaeth
ARGYMHELLIAD	Cyflwyno datganiad drafft i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth er sylwadau cyn ei gyflwyno i'r Cyngor llawn i'w fabwysiadu
AWDUR	Geraint Owen, Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth

1. Mae'r pwyllgor wedi trafod yr angen i hybu amrywiaeth mewn democratiaeth lawer tro, gyda nifer o gamau wedi eu cymryd dros y blynyddoedd i geisio annog mwy o bobl o amrywiol gefndiroedd i sefyll mewn etholiadau.
2. Roedd prosiect penodol wedi ei gynnwys yng Nghynllun Cydraddoldeb y Cyngor 2016-20, gyda'r gwaith bellach yn parhau trwy ein gwaith dyddiol. Fel sydd wedi ei nodi yn yr adroddiad ynghylch paratoi at etholiadau 2022, mae camau pellach i annog amrywiaeth mewn democratiaeth yn digwydd mewn gwahanol feysydd.
3. Yn ychwanegol, mae Arweinyddion Gwleidyddol pob awdurdod yng Nghymru wedi bod yn trafod sut i annog mwy o bobl o gefndiroedd gwahanol i sefyll yn etholiadau llywodraeth leol 2022. Mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wedi gweithio gyda'r arweinyddion gan adnabod nifer o gamau posib i'w cymryd, rhai i gael eu gweithredu ar lefel genedlaethol, eraill ar lefel wleidyddol, ac ambell awgrym ar lefel lleol.
4. Un o'r materion sydd wedi ei gyd-weld yw fod pob Cyngor yn mabwysiadu Datganiad Amrywiaeth er mwyn dangos yn glir a chyhoeddus ein ymrwymiad i amrywiaeth mewn democratiaeth.
5. Mae Cyngor Gwynedd yn amlwg yn gefnogol i ddatganiad o'r fath. Cyflwynir isod ddrafft o ddatganiad Cyngor Gwynedd.

Mae'r Cyngor hwn yn ymrwymo i fod yn Gyngor Amrywiol. Trwy hynny, rydym yn awyddus i fod yn adlewyrchu'r gymdeithas rydym yn byw ynddi gan, yn y lle cyntaf, geisio cynyddu'r niferoedd o ferched, pobl ifanc, pobl anabl a lleiafrif ethnig sy'n sefyll etholiad i fod yn Gyngorydd Gwynedd.

Rydym yn ymrwymo i

- *Ddarparu ymrwymiad clir a chyhoeddus i wella amrywiaeth mewn democratiaeth*
- *Ddangos diwylliant agored a chroesawgar i bawb, a hyrwyddo'r safonau ymddygiad uchaf*
- *Lunio Cynllun Gweithredu Cyngor Amrywiol Lleol cyn etholiadau lleol 2022.*
- *Weithio ar y safonau a nodir yn Siarter Cymru ar gyfer Cymorth a Datblygu i Aelodau.*

- *Ddangos ymrwymiad i dyletswydd gofal dros Gynghorwyr*
- *Ystyried sut i ddarparu hyblygrwydd ym musnes y cyngor drwy adolygu ein trefniadau ymarferol*
- *Barhau i annog fod yr holl aelodau yn derbyn y lwfansau a'r cyflogau y mae ganddynt hawl eu derbyn, ac yn benodol unrhyw ad-daliadau am gostau gofal, fel bod yr holl aelodau yn derbyn cydnabyddiaeth deg am eu gwaith ac nad yw rôl yr aelodau yn gyfyngedig i'r rhai all ei fforddio.*
- *Weithio tuag at sicrhau bod cynghorwyr o grwpiau a dangynrychiolir yn cael eu cynrychioli pryd bynnag fo'n bosibl mewn rolau proffil uchel a dylanwad uchel.*

6. PENDERFYNIAD A GEISIR

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth

- **am sylwadau ar gynnwys y datganiad drafft cyn iddo gael ei gyflwyno i'r Cyngor Llawn ar 08/07/2021**